

Nr 500.

Av herr **Jansson** i Kalix **m. fl.**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 124, angående prisutjämningsavgift m. m.*

I proposition nr 124 angående prisutjämningsavgift m. m. redovisar handelsministern hur tillgängliga prisutjämningsavgifter disponerats under föregående anslagsår.

Av redovisningen framgår bl. a. att Jordbrukarungdomens förbund erhöll 50 000 kronor i anslag ur prisutjämningsavgiftsmedel till ungdomsklubbsverksamhet inom skogsbruket. Vidare konstaterar statsrådet att denna verksamhet endast hunnit påbörjas, men då den kan bli till stort gagn för skogsbruket anser statsrådet det skäligt, att verksamheten kan få fortsatt statligt stöd, och föreslår för detta ändamål samma belopp som föregående år, 50 000 kronor.

Av den redovisning statsrådet lämnar i propositionen framgår vidare (s. 7 mitt på, andra stycket) att Kungl. Maj:t genom beslut den 11 november 1949 för i beslutet angivet ändamål lämnade norrbottensdistriktet av Arbetarnas bildningsförbund 15 000 kronor.

Den verksamhet, som ABF-distriktet bedriver bland skogsarbetarna inom Norrbottens skogsbygd, är omfattande och har undan för undan ökat i omfattning och betydelse. Utvecklingen visar ett ständigt ökat intresse för denna studie- och biblioteksverksamhet bland skogsbygdens folk. Ett kort sammandrag ur verksamhetsberättelsen belyser detta påstående.

Studiecirkelverksamheten har haft till uppgift att genom organiserande av studiecirklar i skogshärbärgena skapa en värdefull och stimulerande fritidssysselsättning åt skogsarbetarna. Norrbottens ABF-distrikt var pionjär på området, ty redan arbetsåret 1946/47 tog man upp denna verksamhet inom ett begränsat område i Jokkmokks socken. Inom detta område på ungefär 10 kvadratmil fick man till stånd 10 studiecirklar med 69 deltagare. Samma ämne, "Skogsarbetarkursen", studerades inom samtliga cirklar. Vintern 1947/48 utökades verksamheten att omfatta tvenne skogssocknar, nämligen Jokkmokk och Överkalix. Resultatet 17 cirklar och 108 deltagare måste betecknas som mycket gott. Dessutom organiserades enskilda korrespondensstudier med fem deltagare. Detta år upptogs fler ämnen i studieplanen.

Vintern 1948/49 utökades verksamheten ytterligare att omfatta hela Norrbottens skogsbygd. Cirklarnas antal sprang upp till 66 st. med 378 deltagare. Ämnesvalet för denna säsong var fritt över hela fältet. Under säsongen 1949/50 ha hittills organiserats 53 studiecirklar dels bland skogs-

arbetarna vid avverkningsställena, dels också bland de skogsarbetare som av olika anledningar icke kommit ut på skogsarbete. Intresset för studiecirkelverksamheten har varit påtagligt på alla håll. Sålunda har ABF-distriktet kunnat upprätthålla en mycket god kontakt med länets fackliga skogsarbetarrörelse liksom också med skogsbrukets arbetsledare och tjänstemän. Länets skogsarbetsgivare ha likaledes — såsom framgår av den ekonomiska redogörelsen — visat ett glädjande intresse för studieverksamheten bland skogsarbetarna, ett intresse som bör stimulera riksdagen att följa deras exempel.

Biblioteksverksamheten har haft en lika glädjande utveckling. Från att första året ha omfattat 10 utplacerade boklådor har deras antal under sist förflutna året varit 120 boklådor ute i skogshärbärgena. Under sista året har vidare försök gjorts med att placera ut boklådor bland skiljeställets folk. 25 boklådor ha sålunda kommit ut till flottläggningsarbetarna och deras förläggningar, medan de större biblioteken om 50 böcker i varje boklåda varit placerade vid skiljeställets förläggningsplatser.

Utom ovan refererade verksamhetsgrenar ha vidare förekommit föreläsningens verksamhet och studieledarutbildning. Utan att tynga framställningen med ytterligare detaljer om dessa verksamhetsgrenar kunna vi påstå att utvecklingen följt samma linjer och lämnat samma resultat som inom studiecirkel- och biblioteksverksamheten.

Filmverksamheten har också ökat i betydelse. Sålunda kunna för 1949 redovisas 64 filmföreställningar. I år kommer denna verksamhet att få ökad betydelse sedan möjligheterna att visa film i samband med föreläsningar och studiecirkelverksamhet blivit så många fler sedan distriktet genom beslutet i november 1949 erhöll ett bensinaggregat för filmförevisning på platser där elektrisk ström saknas.

Men ökad verksamhet för med sig ökade utgifter. Här nedan lämnas en sammanställning över ABF-distriktets i Norrbotten inkomster och utgifter för bildningsverksamheten bland skogsarbetarna under arbetsåret 1950—1951.

Inkomster.

Anslag från länets skogsarbetsgivare	kr. 10 000
Anslag från Norrbottens läns landsting	„ 2 000
Statsbidrag till studiecirklar	„ 2 000
Brist att täcka	„ 25 890
	Summa kronor 39 890

Utgifter.

Instruktören: lön 6 000 kr. + index 25 %	kr. 7 500
200 st. dagtraktamenten à 23 kr.	„ 4 600
pensionsavgifter	„ 750

Rese- och bilkostnader (enl. specialstat 1)	„	7 220
Föreläsningsverksamheten (enl. specialstat 2)	„	4 920
Studieledarutbildningen: en kurs om 14 dagar med 30 deltagare	„	4 000
Studiecirkelledarna: arvodesersättning	„	2 800
reskostnader	„	1 500
Kurs- och undervisningsmateriel (specialstat 3)	„	5 300
Arbetsmateriel och trycksaker	„	500
Telefon och portokostnader	„	800

 Summa kronor 39 890

Specialstat 1 (rese- och bilkostnader).

Bensin- och smörjolförbrukning för 2 000 körmil	kr.	2 000
Försäkringar	„	700
Skatt	„	170
Garagehyror	„	800
Servis	„	150
Övrigt underhåll	„	500
Avskrivningsvärde å bilen 20 % å 12 000 kr.	„	2 400
Bränsle och övriga omkostnader vid motorbåtsfärder	„	500

 Summa kronor 7 220

Specialstat 2 (föreläsningsverksamheten).

Föreläsararvode 50 st. å 40 kronor	kr.	2 000
Resekostnader	„	600
Traktamentsersättningar 40 st. å 23 kr.	„	920
Lokalhyror	„	300
Filmhyror, 50 visningar å 20 kr. (2 st. filmer)	„	1 000
Reklam, affischer m. m.	„	100

 Summa kronor 4 920

Specialstat 3 (kurs- och undervisningsmateriel).

Korrespondenskurser	kr.	2 300
Grundböcker	„	700
Hjälplitteratur och studieledarexemplar	„	300
Driftkostnader för filmapparaten	„	400
Filmhyror, 50 st. visningar i anslutning till studiecirkelarbetet, per st. 20 kr.	„	1 000
Avskrivningsvärde å filmapparaturen (med bensinaggregat) ..	„	600

 Summa kronor 5 300

Av den redogörelse, som lämnats för studie-, biblioteks-, föreläsnings- och filmverksamheten, vilken verksamhet av Norrbottens ABF-distrikt bedrivits sedan arbetsåret 1946/47, framgår inte bara att det var detta distrikt, som börjat denna verksamhet bland Norrbottens skogsarbetare ute i

deras skogshärbärgen och inom skogsbyarna, utan också att distriktet alltjämt intar tätplatsen då det blir fråga om att sprida bildning och fylla skogsarbetarens fritid med innehåll. Att verksamheten uppskattas framgår av det årligen ökade antalet deltagare i kurserna. Arbetsgivarnas intresse för verksamheten avspeglas i de ökade anslagen. Det råder inget tvivel om att isoleringen ute i de ändlösa skogstrakterna inte längre känns så tryckande sedan denna verksamhet påbörjats. Skogsarbetarna ha funnit att deras fritid blir föremål för samma intresse som andra arbetargrupper. Det är därför av största betydelse att statsmakterna också visa sin uppskattning av insatserna genom att fortsätta att lämna anslag till verksamheten.

Med hänvisning till det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att ur diversmedelsfonden för prisutjämningsavgifter tilldela Norrbottens distrikt av ABF 25 890 kronor att intill den 30 juni 1951 användas av distriktet för bedrivande av studiecirkel-, föreläsnings- och biblioteksverksamhet i anslutning till filmförevisningar bland skogsarbetarna inom Norrbottens län.

Stockholm den 28 mars 1950.

Ivar Jansson,
Kalix.

Olof W. Wiklund.

Hildur Ericsson.

J. O. Gavelin.
